

drugega olja. Letna poraba jedilnega olja znaša 1800 vagonov, za industrijo pa je treba še okrog 600 vagonov. Za zadovoljitev domačih potreb smatra industrija olja, da naj se dovoli uvoz surovin takoj, da bi se lahko pravočasno dobile potrebne količine v inozemstvu.

Proizvodnja bučnega olja pri tem ne prihaja v poštev, ker se to v glavnem proizvaja največ v Sloveniji, in sicer okrog 30—50 vagonov letno.

S tem v zvezi nekateri opozarjajo na olje iz grozdnih peščic, katero se da predelati v jedilno olje, predvsem pa uporabiti za industrijo. Po računih bi lahko v Jugoslaviji pridelali okrog 250 vagonov olja iz grozdnih pešk. Ločiti peške ni več težko, saj imamo v ta namen že posebne stroje, tropine se pa potem še tudi dajo uporabiti za žganjekuho.

Tako vidimo, da bo letos pravi lov za vsemi, kar ima količaja olja v sebi. Kdor torej ima buče, naj bučnice skrbno spravi, prav tako ojnato repico (rips) in mak. Tudi grozdnje peške se naj spravijo, kajti letos bo šlo vse v denar.

Položaj na lesnem trgu

je zelo nejasen. To je tudi glavni vzrok slabih kupcij. Domača poraba je sicer normalna, vendar to kupcije ne poživlja. Radi tega lesa ne spravljajo več v toliki množini na trg, kar velja predvsem za trdi les, ker je pač po trdem lesu zelo redko povpraševanje.

Drugeče je z drvini in ogljem. Drva se izdelujejo do skrajnih količin za domačo porabo, še več pa za izvoz. V inozemstvu namreč ne uporabljajo naših bukovih drv za kurjavo, ampak za izdelavo celuloze. Ko so bile cene drv maksimirane, so se drva izvažala v še večji količini. Končno je bil določen davek v višini 500 din za vsak izvožen vagon drv. S tem se je hotelo proizvajalce prisiliti, da dajo drva po določenih cenah doma na trg. Maksimiranje cen za drva, ki so v Sloveniji bila prej cenejša, je torej rodilo na eni strani pomanjkanje drv, na drugi strani pa porast cen za drva.

Oglje se prideluje v velikih količinah. Največ ga gre v Nemčijo, v Italijo pa vedno manj. Precej ugodna trgovina z lesom in ogljem je z Madžarsko. Izgledi za bodočnost niso razveseljivi, ker smo pač precej odvisni od Italije, kateri pa moramo dobavljati les še po stari neugodni pogodbi.

Trgovina s krompirjem

Po trgih in mestih se suče cena krompirju od 1.50 do 2 din kg. Teh cen se hočejo držati kmetje tudi v trgovini na veliko. Toda trgovci se teh visokih cen branijo in posledica je, da se krompir bolj malo kupčuje. S Ptujškega polja, predvsem od Ormoža je bilo nekaj ponudb za večje količine krompirja za Ljubljano po 1.50 din kg, a so se pogajanja na tej podlagi razbila. Trdi se namreč, da se krompirja kljub prvotnim slabim glasovom le ni pridelalo tako malo in da je bil pridelek ponekod naravnost obilen. Radi tega so mnogi mnenja, da bi krompir veliko čez 100 din 100 kg ne smel veljati. Na drugi strani je pa spet to dejstvo, da se bo krompirja letos zelo velike potrebovalo, predvsem vojaščina, ki je samo pri eni licitaciji razpisala nakup 69 vagonov krompirja. Tako bo najbrž krompir ohranil precej visoko ceno, morda povprečno okrog 150 din 100 kg.

Po zgledu Zagreba je tudi ljubljansko in mariborsko tržno nadzorstvo določilo najvišje cene krompirju. V Ljubljani se ne sme krompir na trgu prodajati dražje kot po 1.50 din kg, v Mariboru pa ne dražje kot 1.60 din kg. Ta določitev je v Ljubljani imela za posledico, da nekaj dni krompirja na trgu sploh ni bilo, v Mariboru se pa itak ni dražje prodajal, kot se je določilo.

Odločba o najvišjih cenah moke

En dravske banovine dr. Marko Natlačen je za moko izdal naslednje določbe:

Mlini, ki meljejo žito proizvajalcem (kmetom), morajo istim vračati za 100 kg pšenice 10 kg bele moke, 60 kg krušne moke in 17 kg otrobov. V primeru, da proizvajalec zahteva samo krušno moko, mora iste mlin vrniti iz 100 kg pšenice 72 kg in 17 kg otrobov. Ostanek moke in otrobov smejo obdržati mlini kot odškodnino za mletje (merico). Mlini, ki meljejo pšenico za proizvajalce, a ne jemljejo merice, smejo za mletje 100 kg pšenice računati največ 30 din.

V zvezi s cenami pšenice v donavski banovini, prevoznimi stroški in normalnimi zasluzki v trgo-

vinu na veliko in malo, sme stati v prodaji na drobno 1 kg bele moke 9 din, 1 kg krušne ali enotne neprepejane moke 5 din in 1 kg otrobov 2.50 dinarjev.

Poleg tega se določa, da morajo mlini, ki uvažajo pšenico z juga in potem prodajajo moko trgovcem, od 1 kg moke dati 10 par v poseben banovinski sklad, ki se bo uporabljal za zimsko prehrano revnih krajev.

Ta odločba je v veljavi od dneva objave v Službenem listu kr. banske uprave.

Cene vinom

Slovenija, Maribor: namizna vina 7, 8—9 din, sortna 10—14 din liter. Veliko povpraševanje po vinu. Prodajalci vino čvrsto drže. — Brežice: 7—8 din liter (vina slabše kakovosti tudi še tuintam po 6 din). — Novo mesto: zaloge radi slabe letine skoraj pošle, vendar imetniki prodajajo vino po 6—8 din liter, ki se suče po kakovosti. — Krško: 7—8 din liter. — Ormož: 8—10 din liter. Sortna vina imajo dosti višjo ceno. — Ptuj: 8—10 din liter. Sortna vina se prodajajo dosti dražje. Veliko povpraševanje. — Haloze: vino imajo samo večji posestniki, ki ga krčevito drže, ter je doseglo lepe cene (7—8 din, tudi po 9 din liter). — Zg. Sv. Kungota (Svečina): namizna vina okrog 10 din liter. — Radgona: 7—10 din liter.

Cene vinom v ostalih predelih države. Lika (Črno) 325—400 din hektlo. — Šibenik: črno 470—500 din, opolo 520—550 din, belo 600—640 din hektlo. V okolici Šibenika za približno 20 din pri hektolitrju nižje. — Imok: 350—400 din hektlo. — Kaštel: črna in opolo 550—600 din. — Hercegovina: 400—500 din po kakovosti. — Vršac: 400—500 din hektlo. — Varaždin: vina srednje kakovosti 7—8 din, boljše 10 din liter.

Cene goveje živine po sejmih

Voll. Maribor: debeli 7—8 din, poldebili 5.75 do 7 din, plemenski 6.50—8 din; Ptuj: I. 7.50 din, II. 6.50 din, III. 6 din; Kranj: I. 9 din, II. 8 din, III. 6.75 din; Kamnik: I. 8.50 din, II. 7.50 din, III. 6 din kg žive teže.

Biki, Maribor 5.50—7 din, Lendava I. 6.50 do 7.50 din, II. 5.50—6 din kg žive teže.

Krave, Maribor debele 5.75—7 din, plemenske 5.50—7 din, klobasariče 4—5 din, molzne 6—8 din, breje 5.50—7 din; Ptuj: I. 7 din, II. 6 din, III. 4 din; Lendava 4—5 din; Kranj: I. 8.25 din, II. 7 din, III. 6 din; Kamnik: I. 7 din, II. 5.75 din, III. 4.75 din kg žive teže.

Telece, Maribor 6.30—8 din, Ptuj: I. 7 din, II. 6 din, III. 5 din; Lendava: I. 6—7 din, II. 5—6 din; Kranj: I. 9 din, II. 8 din, III. 6.75 din; Kamnik: I. 7.50 din, II. 6.50 din, III. 5 din kg žive teže.

Teleta, Maribor 7—9 din, Ptuj: 6.50 din, Lendava: I. 6 din, II. 5—5.50 din; Kranj: I. 9 din, II. 8 din; Kamnik: I. 9 din, II. 8 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske, Maribor 5—6 tednov 80—130 din, 7—9 tednov 135—170 din, 3—4 mesece 200—330 din, 5—7 mesecev 350—500 din, 8—10 mesecev 510—700 din, 1 leto stare 720—1150 din komad; 1 kg žive teže 8—10.50 din, 1 kg mrtve teže pa 12—16 din.

Pršutarji (proleki), Ptuj 10 din, Lendava 11 do 12 din, Kranj 14—15 din, Kamnik 10 din kg žive teže.

Debele svinje (šepharji), Ptuj 11 din, Lendava 13—14 din, Kranj 16.25 din, Kamnik 12—13 din kg žive teže.

Tržne cene

Zito, Ptuj: pšenica 260 din, ječmen 275 din, rž 200 din, oves 300 din, koruza 250 din; Lendava: pšenica 300 din, ječmen 260 din, rž 280 din,

koruza 260 din; Kamnik: pšenica 300—320 din, ječmen 350 din, rž 300 din, oves 250—300 din, koruza 300—350 din 100 kg.

Seno, Maribor 80 din, Ptuj 75—100 din, Kranj 150 din, Kamnik 100—150 din 100 kg.

Slama, Maribor 40 din, Ptuj 45 din, Kranj 75 din 100 kg.

Med. Večji čebelarji drže med po 30 din kg, na trgu v Ptujju je pa bil po 20 din, v Lendavi po 22—24 din, v Kranju po 26—28 din kg.

Volna, Kranj neoprana 34—38 din, oprana 38 do 44 din kg.

Kože, Goveje: Maribor 14 din, Ptuj 13 din, Lendava 12 din, Kranj 16—18 din, Kamnik 14 do 17 din kg. — Telečje: Maribor 20 din, Ptuj 16—18 din, Kranj 20 din kg. — Svinjske: Maribor 7 din, Kranj 8—12 din, Kamnik 8 din kg.

Jabolka, Ptuj: I. 6 din, II. 3.50 din, III. 2.60 din; Maribor: I. 8 din, II. 6 din, III. 4 din; Lendava: I. 4.50 din, II. 2.50 din; Kranj: I. 10 din, II. 6—8 din, III. 3—6 din kg.

Hruške, Maribor 8 din, Ptuj 6 din, Kranj: I. 10—14 din, II. 8—10 din, III. 4—8 din kg.

Drva, Maribor 170 din, Ptuj 125 din, Lendava 140 din, Kranj 140—150 din, Kamnik 120 din kubični meter.

Surovo maslo, Maribor 32—40 din, Lendava 30 do 35 din, Kamnik 36 din kg.

Mariborski trg

Zelenjad. Krompir 1.50—1.60 din, čebula 3—4, česen 6—10 din, kisle zelje 5 din, hren 7—9 din, paradizniki 2.50—5 din, fižol v stročju 2—4 din kilogram. — Zelje 0.50—3.50 din, repa 0.25—0.50 din, kumarca 0.25—1.50 din, karfijola 2—10 din, ohrovt 0.50—2.50 din, zelena 0.50—3 din, buča 0.50—4 din, glavna solata in endivija 0.50—1.50 din, por 0.50—1 din, redkev 0.25—0.50 din komad. — 5—7 kumare za vlaganje 1 din, 4—7 paprik 1 din, kupček radiča, špinaca, vrtnega korenja, graha v stročju in pese 1 din, 2—6 kolerabi 1 din, šopek petršilja in majarona 0.50—1 din, liter luščenega graha 10—12.50 din.

Sadje, Jabolka 3—6 din, hruške 8—16 din, slive 8—10 din, bruske 10—20 din, grozdje 12—16 din, cell orehi 8—9 din, luščeni 24—28 din kg. — Borovnice (črnice) 2 din, maline 4 din, brusnice 10 din, ringlo 3—4 din, šipek 3 din liter; limona 0.75 do 1.50 din komad.

Zito, Pšenica 2.75 din, rž 2.50 din, ječmen 2 do 2.25 din, koruza 4 din, oves 1.75 din, proso 4 din, ajda 2 din, proseno pšeno 5—6 din, fižol 3—5 din liter.

Mlečni izdelki, Smetana 10—12.50 din, mleko 2—2.50 din liter. Surovo maslo 30—32 din, čajno 36—40 din, kuhano 40 din, domači sir 10—12 din kilogram. Jajce 0.80—1.25 din.

Perutnina, Kokoš 24—35 din, par piščancev 26 do 70 din, gos 40—55 din, purap 45—60 din, raca 16—23 din, domači zajec 10—120 din.

Meso, Govedina 14—16 din, svinjina 17—19 din, salo in slanina 20—22 din, pljuca 8—10 din, jetra 10—12 din, rebra 14—18 din, glava 10—12 din, ribe 21—22 din, karpi 16 din, belice 9—10 din, morske ribe 10—24 din, zajec 16—18 din kg. Ledvice in noge 2—3 din komad.

Uradna odločba tržnega nadzorstva določa za krompir 1.60 din kg, za brusnice 10 din liter, za črnice 1 din liter in za pšenico 2.75 din liter.

Sejmi

23. septembra svinjski: Središče — 24. septembra tržni dan: Dolnja Lendava; živinski: Maribor; živinski in kramarski: Slovenska Bistrica — 25. septembra svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje — 26. septembra tržni dan: Turnišče — 27. septembra svinjski: Maribor — 28. septembra svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje; živinski in kramarski: Dolnja Lendava.

Razgovori z našimi naročniki

Stara vloga, D. S. Ni stvar zapuščinskega sodišča (ali notarja kot sodnega komisarja), da razdeli vlogo med dediče, odnosno jo izterja. Ako je Vaša pokojna teta zapustila denar, naložen v hranilnici, ter je več dedičev, izda zapuščinsko sodišče le prisojilo, glasom katerega se zapuščina prisodi dedičem do številčno določenega dela (vsakemu ena tretjina, četrtina). S tem prisojilom in prepisom inventurnega zapisnika (iz katerega je razvidno, da spada med zapuščino navedena vloga, odnosno vložna knjžica), zahtevajte od hranilnice, da Vam izda novo, na Vaše ime in na podjedovani delež glasečo se vložno knjžico. V to

knjžico bo hranilnica zabeležila, da je delni prepis iz stare vložne knjžice. Radi tega nikakor ni res, da bi lahko vsi dediči naenkrat zahtevali izplačilo vloge, odnosno (z ozirom na zaščito, ki jo uživa hranilnica) ves izplačilni obrok, marveč si hranilnica sama prav lahko izračuna, koliko ima, oziroma sme posameznemu dediču izplačati. — Ako ste v zapuščinskem postopanju sklenili dedni dogovor in je le iz tega razvidno, da Vam pritiče del vloge (oziroma kolikšen del), predložite hranilnici prepis dogovora. — Morda še niso pisane dedne pristojbine, ko se ni izdalo prisojilo. Druga razloga ne vidimo, zakaj se zapuščinsko po-

stopanje ne dokonča. Ako se zavlačuje brez razloga, lahko napravite nadzorstveno pritožbo na predsedništvo nadrejenega okrožnega sodišča.

Ugodno posojilo — hipoteka. A. P. G. Ako vam domači denarni zavod ne more dati posojila v zadostni višini, se obrnite — lahko tudi pisмено — na Spodnještajersko ljudsko posojilnico v Mariboru, Gosposka ulica, ki vam bo sporočila pogoje. Vsekakor bo zahtevala zemljiškoknjižno zavarovanje, katero boste mogli nuditi zaenkrat le na svojem starem posestvu. Izdražbano posestvo bo na vas prepisano šele, ko bodo izpolnjeni vsi dražbeni pogoji. Morda se nahaja na novem posestvu kaka hipoteka; zadevni dolg bi eventualno vi prevzeli, ako vknjiženi upnik s tem soglaš.

Poroka pred pet in pol leta — hranilec ali skrajšan rok? K. K. Ako bi nam bili navedli krstno ime svojega moža in rojstni kraj, bi bili lahko poizvedeli pri vojaški oblasti, kaj se bo dalo doseči. Vsekakor ni točno, da bi morali biti najmanj šest let poročeni. Napravite takoj prošnjo na poveljstvo mariborskega vojaškega okrožja, naj se vašemu možu prizna lastnost hranilca ali pa vsaj pravica do skrajšanega roka. Ker ne plačujeta več nego 120 din neposrednih davkov in morata skrbeti za dva nedoletna otroka, mu pritiče svojstvo hranilca, ako je že pet let oddeljen od domače zadruge, odnosno rodbine. Slednje bi trebalo dokazati s sodno listino ali notarskim pismom, ako pa tega ne posedujete, priložite izročilno ali eventualno drugo pogodbo ter potrdilo od strani občine. V ostalem morate priložiti rodbinsko polo (lahko nekolkovano), potrdilo o višini predpisanih davkov ter občinsko potrdilo, da je vaš mož res hranilec rodbine. Prošnjo je kolkovati z 10 din kolkom ter priložiti 20 din kolek za rešitev.

Posojilnica terja ves dolg, čeprav so obresti plačane. Z. M. Prečitajte natančno besedilo zadolžniške. Obličaje vsebujejo zadolžnice, izdane od denarnih zavodov, določbo, da sme posojilodajalka vsak čas zahtevati vrnitev celotne glavnice, čeprav morda istočasno piše, da posodi denar za 10 ali 20 let. — Ako ni bilo posebej dogovorjeno, kdaj je treba posojilo vrniti, sme posojilodajalka zahtevati povračilo po lastni volji. — Niste dolžni dopustiti, da bi načelnik posojilnice znesek, ki ga hočete plačati iz naslova obresti, vpisal kot odplačilo na glavnici. — Iz edinega razloga, ker ste mali vaški obrtnik, vam ne pritiče nikakoli zaščita, odnosno olajšave pri vračilu posojila in plačilu obresti. Ako imate v mislih kmetško zaščito, morate biti kmet v smislu uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov; obdavčeni dohodki iz obrti ne smejo presegati obdavčenih dohodkov iz kmetijstva.

Davčna uprava terja že četrti obrok kmetijskega dolga. J. S. Stališče davčne uprave je žal pravilno. V vašem primeru, ko gre za dolgove pri denarnih zavodih, prevzete od PAB, morate plačati vse doslej zapadle obroke (počenši s 1. novembrom 1936) in ne šele od dneva, ko ste dobili obračun od PAB, naprej zapadle. Vaše mnenje velja le glede plačila terjatev zasebnih upnikov, ki niso do 2. marca 1939 pokrenili postopka v svrhu zamenske starih dolžniških listin z novimi. V kolikor ste v plačilnih težkočah radi slabih letin, prihajajo slednje v poštev le, ako so vas zadele elementarne nezgode, zaradi katerih ste bili oproščeni plačila davkov, in sicer le v tej smeri, da, ako niste plačali kaknega dosepelega obroka, radi tega upnica ne pridobi pravice, takoj zahtevati plačilo celotnega ostanaka znižanega dolga.

Naknadno izterjavanje obresti od brezobrestnega posojila. D. A. Preglejte natančno posojilno pogodbo, odnosno dolžno pismo. Ako stoji v njem, da je posojilo brezobrestno, tedaj posojilodajalec (Savez agrarnih zadrug) ni upravičen, da terja sedaj kake obresti. Ako ni bila dogovorjena brezobrestnost, ste po zakonu dolžni plačevati od onega dne naprej, ko bi morali po dogovoru posojilo vrniti, pet odstotne obresti od dotičnega zneska, odnosno obroka. Terjatev na obrestih zastara v treh letih po njenem nastanku, prekine se pa zastaranje, ako je poterjani posojiljemalec morda plačilo obresti obljubil. Od dne obljube naprej teče nov triletni zastaralni rok.

Veljavnost določitev meje pred desetimi leti po prejšnjem lastniku. I. I. Prejšnji gospodar je bil ob času, ko je bil lastnik posestva, upravičen s sosedom postaviti mejnike brez sodelovanja geometra ter brez prič. Ta meja je za vas merodajna, zlasti, ker se ob sklepu kupoprodajne pogodbe ni nič govorilo o tem, kako, odnosno kje stoji mejniki. Mapa meja ni važna in je napram sosedu proti njegovi volji ne morete z uspehom uveljaviti. Čeprav bi vam bil prejšnji lastnik prodal posestvo izrecno po mapnih mejah, bi se sosedu ne trebalo umakniti, ker je določitev meje pred desetimi leti postala takoj

učinkovita in je še vedno obvezna za obe strani; odgovarjal bi vam le prejšnji lastnik odškodninsko.

Odvzem lovskih pušk — vrnitev lastnih lovišč. F. P. S. Odvzema lovskih pušk ne smete smatrati za šikaniranje. Čeprav je namreč upravna oblast na pravilno prijavo orožja izdala orožni list, ga sme zopet odvzeti, ker po svojem prostem preudarku dovoljuje posest in nošnjo orožja. Za odvzem je pa najbrž morala imeti svoje razloge. Vsekakor je možna ponovna prošnja za izdajo orožnega lista, odnosno vrnitev puške ter dovolitev njene posesti ter nošnje. — Lovski zakon iz leta 1931., ki je določal, da ima pravico do lova na svojem lastnem posestvu le oni, čigar posestvo meri najmanj 120 ha, je bil leta 1938. spremenjen v tem smislu, da dotičnik, ki je pred stopanjem v veljavo zakona o lovu iz leta 1931. posedoval posestvo v izmeri najmanj 115 ha ter pravico do lova na tem svojem posestvu, to pravico obdrži, odnosno zopet dobi nazaj. V primeru, če je tako lastno lovišče že bilo priključeno občinskemu lovišču in na javni licitaciji dano pod zakup, se lahko vodi po predpisih § 6. zakona o lovu po izteku obstoječe zakupne pogodbe. Do izteka obstoječe zakupne pogodbe pa imajo lastniki teh lovišč le pravico do izplačila sorazmernega dela letne zakupnine. (Samovoljno ne morete lovišča lovskemu zakupniku odvzeti pred iztekom zakupne pogodbe!) Če je odstran posameznih vrst divjadi v občinskem lovišču po licitacijskih pogojih omejen, se mora omejiti odstran tudi v dotičnem lastnem lovišču. — Zakon je za vse občine dravske banovine enak. Proti kršitvi zakona imate pravico pritožbe na okrajno načelstvo.

Zdravniška posvetovalnica

G. Fr. S., Nova cerkev. Vašega vprašanja nismo dobili, zato je vaša jeza nepotrebna. Vašo dopisnico izročim uredništvu.

Ga. E. S., St. Danijel. Bila ste operirana na želodcu. Sedaj ste slaba, nemirna in često gladna. Moti se vam po glavi in popada vas omedlevica. — Moral bi vedeti, kakšna operacija na želodcu se je izvršila. Po vašem dolgem opisovanju sodeč, trpite na slabokrvnosti. Skusite čaj iz rmanovih listov, ki jih že sedaj dosti najdete na travnikih. Vsako jutro pijte eno skodelico. Seveda je mnogo krivo tudi vaše stanje — ampak po toči zvoniti je prepozno. Ko bo vse srečno za vami, pa se oglasite pri zdravniku, da vas natančno pregleda in določi lek.

Ga. M. R., Melanjski vrh. Svetujem vam, da se zaupate ženskemu zdravniku specialistu, ki vam bo kot strokovnjak najprej pomagal.

G. I. P., Skorno. V zadnji številki »Slov. gospodarja« sem že odgovoril drugemu vprašalcu na vaše vprašanje. Preberite! Vi pa revmatizma nimate, temveč imate neko novotvorbo (bulo) pod kolonom, ki tlači na živec. Zato bolečine in mravije v stopalu. Treba, da odidete k zdravniku, ki vas bo poslal v bolnišnico na operacijo. Potem boste zdrav. Tu koprive in žavbe ne pomagajo.

G. A. L., Sv. Benedikt. Bili ste že večkrat v bolnišnici in pri zdravnikih, ki so tudi na röntgenu ugotovili, da ste notranje zdrav. Le živi vas mučijo. — Vi tudi malo preveč mislite na svojo bolezen! Mislite, da drugi ne trpe podobnih bolečin, pa si dajo dopovedati. V bolnišnici so vam dobro povedali, da ste notranje zdrav. Kaj torej vedno mislite na srce, pljuča, želodec itd.? Če je to tako zdravo, kakor pri vas, je vredno več, kakor vse premoženje. — Živce pa zdravite z mrzlimi kopelmi. Umijte se zjutraj in zvečer z mrzlo vodo po vsem telesu. Pustite tobak in alkohol, če ju uživata. Pijte večkrat na dan (dva do trikrat) baldrijanov čaj ali pa baldrijanove kapljice, kar dobita za majhen denar v lekarni. Hodite zgodaj spat in spite, oziroma ležite dolgo. Mogoče vam bo to stanje zboljšalo. Potem pa pokličite na pomoč še tudi malo trdne volje.

V kaj zaupajo angleški mornarji

Znano je, da so mornarji zelo vdani praznovanju. Kadar koli sliši angleška mornarica, da je bilo napadeno angleško vojno pristanišče Portsmouth od nemških bombnikov, se vneta zanima za povzročeno škodo. Omenjeno pristanišče hrani namreč narodno svetišče Anglije.

Je to stara lesena bojna ladja »Victory«, s katero je pričel angleški admiral Nelson pomorsko bitko pri Trafalgarju leta 1805. z besedami: »Anglija pričakuje, da bo storil vsak svojo dolžnost.« Proti koncu zmagovite bitke, v kateri so Angleži porazili združeno francosko in špansko brodogojstvo, je padel Nelson, za-

det od krogle. Njegova kri je napojila krov zgoraj omenjene ladje. Preden je izdihnil ta največji angleški admiral, je izrekel besede: »Hvala Bogu, jaz sem storil svojo dolžnost. Zmaga pri Trafalgarju je zasigurala Veliki Britaniji nadoblast nad vsemi morji.«

Stara barka »Victory« je še danes zasidrana v Portsmouthu in z njenih jamborov vihra angleška zastava. Angleški poromščaki trdno verujejo, da je glede angleške nadvlade na morju na onem svetu povprašani Nelsonov duh odgovoril: »Anglija bo gospodar na morju, dokler bo plapolala zastava z jamborov ladje Victory.«

Sovjetska armada prenovljena?

Letošnjo spomlad, nekaj tednov za tem, ko je bil postavljen maršal Vorošilov za predsednika novoustanovljenega obrambnega sveta, so bile izvedene v »rdeči in kmečki armadi«, kakor imenujejo uradno sovjetsko vojsko, velike spremembe, katere so bile pred nedavnim zaključene.

Po temeljiti prenovitvi ni več opaziti, da bi stopal rdeči vojak brez pozdrava mimo predstojnika, kakor so to prakticirali v 20 letni povojni dobi. Sovjetski vojak se ne sme na podlagi revolucionarnega prava pritožiti na najvišje mesto, ampak se mora držati tozadevno postopnega reda od prve do vrhovne oblasti. Predvsem so utrdili v prenovljeni sovjetski armadi položaj častnika komandirja, kar je vidno tudi na zunaj z vpeljavo novih blestečih uniform za višje častnike. Tudi naslov »general« je zopet vpeljan. Marše je od daleč spoznati na zlati zvezdi krog vratu, v katero je vdelan briljantni okrask.

Bistvena sprememba v sovjetski armadi pa je odstranitev političnih komisarjev, ki so bili dodeljeni vsaki pomembnejši vojaški enici. Sovjetska vojska se je rodila iz državljanske vojne in so jo tvorili nezadovoljniji ter ljudje iz vseh mogočih levičarskih struj,

po večini pa brez vsake prave politične naobrazenosti. Vladujoča, skraja pa le neznatna komunistična stranka, je bila tako rekoč prisiljena, da je vzgojila čete za svoje vzore. Radi tega je bil dodeljen vsaki večji skupini nekaj politični pridigar ali misijonar, katerega so imenovali političnega komisarja. Ta komisar je bila odločilna in zadnja inštanca, kateri se je moral celo v čisto vojaških zadevah podvreči poveljnik. Svoje veliko moč pa so politični komisarji pogostokrat plačali presneto drago. V armadnem povelju iz prve revolucionarne dobe je točka, ki pravi: »Ako se kaka četa prostovoljno umakne, zapade komisar dotičnega oddelka smrti.«

Od prvih časov revolucije pa do danes je dorastel v Rusiji nov rod, ki bi naj bil politično tolikanj zanesljiv, da je Vorošilov odpravil politične komisarje.

Očividci trdijo, da se ne razlikuje sovjetska armada po uvedbi strogega reda in vsestranske prenovitve od drugih vojsk v Evropi.

Ti hotel si, da rod naš ne premine,
in šli smo skozi solz, krvi ožine,
graščinski bič in turških konj navale.

V. Belličič.